

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. Sebastiani Henrici Penzingeri, Consistorialis
Passaviensis, Decani, & Parochi in Trauttmansdorff ad
Laitam Bonus Ordo Triplicis Formatæ Concionis Moralis In
Omnia Festa Sanctorum In Amplissima ...**

Penzinger, Sebastian Heinrich

Solisbaci, 1698

In Festo Visitationis B. V.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-51763](#)

JULIUS.
IN FESTO VISITATIONIS
B. V. MARIAE.

CONCIO PRIMA.

Exurgens Maria abiit cum festinatione in Montana. Textus.

Luce cap. I.

Omnis visitat, erga omnes benigna est Thema,
Maria.

Solem depinxit Academicus, suos radios undequaque Exordium,
pandentem, inscriptione adjecta; *Omnia visitat,*
omnia fovet, omnibus est propitius: sic B. V. Maria,
Sol, inter Sanctos radiis gratiarum, omnem hominem
visitat, omni fovet, omni est clemens ac propitia: unde Chry-
sippus Orat. de Laud. B.V. Mariam salutat: *Ave fons lucis, omnem* Patres. *Chrysippus.*
hominem illuminans; & Idiota in prologo de Maria Virgine:
Longè positos illuminat Maria radiis misericordia sua; sibi pro- Idiota.
pinquos per spectalem devotionem, consolationis suavitatem, pre-
sentes sibi in patria, excellentia gloria, & sic non est, qui se ab-
scundat à calore ejus. Peroptimè S. Bernardus Serm. sig. ma-
gnus: *Quemadmodum Sol super bonos & malos indifferenter* S. Bernardus.
eritur, sic ipsa quoque B. V. omnibus se exorabilem, omnibus cle-
mentissimam præbet, omnium denique necessitates, amplissimo
quodam miseretur affectu. Et iterum Serm. 2. de Assumpt.
Omnibus misericordia suum aperit, plenitudinem ejus accipiant
uni-

universi, captivus redemptionem, ager curationem, tristis consolationem, peccator veniam, justus gratiam. Et iterum Serm. 2. de Festo Pentec. Ad Mariam, sicut ad medium, sicut ad arcam Dei, sicut ad rerum causam, sicut ad negosium seculorum resipiunt, & qui in caelo habitant, & qui in inferno, & qui ne præcesserunt, & qui sequentur, & nati natorum, & qui nascentur ab illis. Unde B. V. Mariam Richardus à S. Laurentio

*Richardus
a S. Laur.*

lib. 8. de laud. B. V. vocat centrum mundi: *Maria est centrum mundi, quia ex omni parte mundi omnes habent ad eam recu-*

rere in omnibus suis necessitatibus, sicut omnes circumferentia recurrent ad centrum. Causalem præmittit citatus autho-

lib. 4. de laud. B. V. Cum enim Maria misericordiam genueru-

quid aliud est uterus ejus, quam ipse misericordiarum thesa-

rus, & ideo dicitur Mater misericordia. Maria effecta est Da-

S. Laurentius Mater, Paradisi scala, janua cœli, interventrix Mundi, dan-

num fuga, peccatorum spes, naufragantium portus, maris sed,

confugium periclitantium, solamen laborantium, fluctuantis

robur, Dei & hominum verissima mediatrix, scribit S. Laure-

ntius Justinian. Serm. de Annunc. B. V. Beata Virgo, scribit

Bernardinus de Busto in Mariali part. 9. Serm. 2. assimil. 14

Bernardinus Assimilatur gallinae propter magnam solitudinem, quam du-

*de Busto. bis habet in pascendo, & custodiendo, nam dum esset in pre-
vita, nos pascebatur cibo doctrinae &c. habet etiam solitudinem*

in custodiendo, quia sub alia suis nos custodit, & ab insidiis du-

boli nos protegit, ipsa enim est illa mulier, cui date sunt due di-

magnæ, Apoc. 12. Una ala misericordia, sub qua peccatores fu-

giunt, ut Deo reconcilientur; alia ala est gratia, sub qua iusti

consistunt, ut in gratia conserventur. Argumentum prole-

Gerson. quitur Gerson de Cantichordo Tom. 3. Quid concedet bea-

tifica in cœlis, qua talia dabat in terris afflicta? perdidit miseri-

am, nunquam & misericordiam, perdidit passionem, sed nun-

quam & compassionem, perdidit profecto compassionem afflitti-

VAM

vam, sed retinet compassionem electivam & succursivam. Pergit in themate B. Petrus Damianus Serm. I. de Nativ. B. V. *Absit ut cesset manus tua (o beata) cum occasionem queris sal-* Petrus Da-
vandi miserios, & misericordiam effundendi, neque enim tua manus,
gloria minuitur, sed augetur, cum paenitentes ad veniam, ju-
stificati ad gloriam assumuntur. Concludo cum S. Germano,
Orat. de Zona B. V. Non est revera sinis tua magnitudinis, non ^{Zeno.}
est numerus tuorum beneficiorum, nullus non est, qui salvus
fiat, o Sanctissima! nisi per te, nemo est, qui liberetur a malis,
nisi per te, o purissima! nemo est, cui donum concedatur, nisi
per te, o castissima! Maria omnibus est amabilis, omnibus est ^{S. Bonavent.}
affabilis, omnibus delectabilis, scribit S. Bonaventura in stimu-
lo amoris part. 3. c. 19. Ipsa est cellaria totius Trinitatis, que ^{Albertus}
de vino S. Spiritus dat, & propinat, cui vult, & quantum vult, ^{Magnus.}
finit Albertus Magnus in Bibl. Marian. lib. Cantic. Implorata S.
Spiritus gratia desuper Conceptus dabo.

CONCEPTUS I.

Ecclesiasticus B. V. Mariam de se testantem introducit: *In Confirmatio-*
omni terra steti. cap. 24. Psalmista pariter afferente Psal. 44.
Astitit Regina a dextris tuis, in vestitu deaurato circumdata va-
rietate. Reginæ glorioſiſſimæ Virginis Mariæ propter incomparabilem suam dignitatem, in throno Majestatis suæ ſedere conuenit, quid ergo cauſe ſubeft, quod Maria Regina magnificentissima, in cœli gloria ſtet? & ſtet quoque in omni terra? ſive terra illa fit florida, & fructifera, ſive ſterilis, & spinis ac tribulis horrida? Non erravero per terram intelligendo genus humānum, Scriptura me docente Genes. c. 3. *Memento homo, quia pulvis es, & in pulverem reverteris.* Stare, inquit S. Augustinus in Psalmum 109. *Patrocinantis & adjuvantis est:* Non ergo ſedet, ſed ſtat in terra Maria, ad indicandum: quod omnium hominum, ſive iuſtorum, ſeu peccatorum fit Patrona, Adjutrix, & Advocata, omnes homines, & bonos, & malos ſua gratia viſitat,

Pars II.

(L)

nemi-

neminem spernit, erga omnes pia, clemens, benigna, ac misericors est. Audiamus Patres: *In omni terra steti*, inquit de B. V. S. Bernardus: *quia inter peccatores, qui terra sunt, seu terreni non jacet, neque sedet, sed erecta stat, ipsos adjuvando, & protegendo.*

CONCEPTUS II.

Archangelus Gabriel annunciat Divæ Virgini: *Ave gratia plena*: Lucæ c. 1. & addit: *Spiritus Sanctus superveniet in te*. S. Spiritum intitulat Ecclesia: *Datorem munierum*, ac gratiarum, si nunc juxta Angeli assertum, Maria jam est gratia plena, cur *Spiritus S. dator gratiarum, in Mariam supervenit?* An Virgo clementissima plenitudine propria, pro se, & in se, non contenta, etiam gratiarum donis abundare, superfluere concupivit? sed ad quid abundet, superfluet? Explico me moralitate practica; abusat vas vino, vel ambrosia, tunc eo ipso, quod superplenum vas, guttatum liquor defluit, & siccum terram humectat, acreat: Exsuperat vas preciosis fructibus, ac esculentis; eo ipso hinc & inde decidunt fragmenta, quibus pauper homuncio, & abjecta quæque animalia, reficiuntur, pascuntur. Non ergo sufficiebat, plentissimæ Virgini, in se, & pro se, gratiam esse plenam, gratia jam plena concupivit datorem gratiarum super se venire, ut, inquam, gratias, ac donis abundaret, & superflueret, nos homines, terram siccum, & inanem, profluis gratiarum stillis, indesinenter humectare, recreare, ac deciduis donorum fragmentis, nos pauperes homines, etiam abjectos quosque peccatores, reficere, cum pascere posset. Est hic Conceptus S. Bernardi Serm. de Nativ. Non sufficiebat Virgini propria plenitudo gratiarum, concupivit gratiarum plenitudine superfluere in salutem cunctorum. Sic scriptum est Eccles. 24. *In me omnis spes vitae, & virtutis, qui me invenerit, inveniet vitam, & hauiet salutem a Deo.*

CON-

CONCEPTUS III.

Sponsus in Canticis staturam Mariæ Virginis Palmæ assimilat: *Statura tua sicut Palma*: Cantic. 7. Rectius altitudinem Mariæ viti comparasset, de vite enim experientia videmus, quo altior est baculus, cui innitur, eò altior vitis excrescit, baculus Mariæ, est Dei Filius: *Innixa super dilectum suum*. Cantic. 8. Dei Filius baculus Matris Mariæ, est immensus, sic post Dei Filium, in gloria, & honore summitatem attingit Maria, cur ergo non viti, sed palmae statura Mariæ comparatur? *Statura tua sicut palme*. De Palma Petrus Massejus refert, in Insulis Maldivis adeò multiplicis esse utilitatis, ut incolæ, hominem quempiam frugi, ac industrium laudatur, palma utiliore dicant: nam palma exterius, operimentum, stupram præbet, texendis funibus aptissimam, fructuum cortex, in pocula figuratur, ipsa vero pomi caro pinguedine quadam, & sapore non ingrato, lactescens, comedendi non per se tantum amena, & salutaris est, sed etiam exhausto lacte, paulatim in oleum eliquatur, totus enim racemos, dum ex eo tener adhuc emicat fructus, optimum distillat succum, qui varie coctus, in mel, saccharum, vinum convertitur; folia scribentibus pro papyro sunt, & tegularum loco domibus imposita pluvias arcent, quinimò, etiam in vestium formam nectuntur; denique, una eademque arbor, ad rem nauticam omnia prorsus instrumenta, & materiam præbet. Unde Aresius palmæ non abs re inscribit: *Omnibus ad omnia utilis est*. Deinde palma licet statura procula sit, non tamen ut aliæ arbores, suos ramos sursum protendit, sed deorsum, terram versus extendit, & quasi brachia opem ferentia, inclinat, fructus suos cuivis offert, donat, & elargitur quam liberalissime. Palmæ ergo assimilatur MARIA, *omnibus ad omnia utilis, suavis, ac dulcis*. Maria licet in gloria sit altissima, terram tamen, nos, inquam, homines, ramis gratiarum respicit, ad nos se inclinat, brachiis extensis fructus gratiarum nobis offert, & præsentat: *quasi Palma exaltata in Cades, que expansis ramis in modum manus hominis habet folia, ad defendantum*. Conceptum hunc concludit B. Albertus Magnus in Bibl. Marian. lib. Eccles. num. 6.

(L) 2

CON-

CONCEPTUS IV.

Idem Sponsus, qui modo staturam Sponsæ Mariæ assimilavit Palmæ, dicit ubera similia botris. *Et ubera tua borris.* Cantic. 7. Imo Cantic. 8. ipsa ait: *Ubera mea sicut Turris.* Cur ubera similia botris, cur magna & alta ut Turris? Quæro in primis, ubera materna cuius rei sunt symbolum? utique benignitatis, & benevolentiae, sic Dianam Ephesini pingebant multimammiam, causam dicit Angelus Politianus: *Qui cultores ejus decepit, patabant eam omnium viventium nutricem.* Ubera ergo materna Virginis benignitatem, & benevolentiam designant; botris assimilantur; propter liquoris copiosi dulcedinem, Turri comparantur; propter benignitatis in omnes & singulos abundantiam. Sic in persona MARIÆ loquitur Ambrosianus Antistes in Ps. 118. *Non parva ubera habeo, sed ut Turris ubera mea sunt, in quibus est abundantia.* Abundantia, inquam, materni favoris, amoris, & benignitatis, in omnes & cunctos. Conceptum hunc concludit Richardus à S. Laurentio lib. 5. de laud. B. V. *Ubera Maris botris assimilantur, in quo mirabilis prærogativa merendi in Virgine.* Optimè Hailgrinus in cap. 8. Cantic. *Ubera mea sunt Turris: quasi dicat: Misericordia mea, & mea pietas, quibus quæ uberibus suffragiorum dulcedine lacto filios Ecclesie, sunt Turris, munimentum scilicet, refugium, & securitas peccatorum.*

CONCEPTUS V.

Variis elogii & honorum titulis SS. Patres Mariam deprendunt; Richardus à S. Laurentio lib. 1. de laud. V. conformiter dictis Cantic. 4. *Mariam Virginem fontem hortorum, putum aquarum viventium, cisternam Bethlehem juxta portam vocat.* Causam addit: *Maria est fons, quantum ad communia beneficia, quæ exhibet omnibus.* Puteus, quantum ad profundas & immenses devotiones, quas suis spiritualibus subministrat; hec est cisterna Bethlehem, 2. Regum 23. juxta portam, quia omnes vult,

quæ-

quantum in se est, satiare, unde exclamat Eccles. cap. 24. *Transite ad me omnes.* S. Antoninus Mariam compellat Olivam fructiferam in campis, convenienter verbis Eccles. c. 24. *Quasi oliva speciosa in campis.* Cur olivam, & cur recte in campis? Responder citatus Sanctus part. 3. tit. 31. cap. 4. *Oliva significat misericordiam, quia oleum fructus est linitivum, & dulce, cum olivam, que est in campis, omnes possunt accedere, & accipere fructum ejus, sicut ad Mariam & Iusti, & Peccatores accedere possunt, ut inde misericordiam accipient.* Adam Abbas Persenae Serm. de Annunc. Mariam Virgam intitulat: *Virga de radice Jesse: Isaiae 11.* Cur Virgam dicit, & non potius Cedrum altam, ac Cypressum? In Virga hoc utilitatis reperio: flectitur ad omnem partem, & semper flectitur; Virga ergo Maria: quia benigna flectitur, inclinatur ad nos, qualiter volumus, quando cupimus, quod imploramus. Ita citatus Scriptor: *Ipsa enim & in Virga misericordiae corrigit devios, est in Virga flexibilis.*

Finio cum S. Bonav. in spec. lect. 6. *Sextum privilegium est Epilogum Mariae, quod ipsa super omnem creaturam apud Deum potentissima est; te solam Maria pro S. Ecclesia sollicitam pra omnibus Sanctis scimus, quae impetas inducas transgressoribus; Imperatra quod rogamus, excusa quod timemus.*

Amen.

(L) 3

IN FESTO

IN FESTO VISITATIONIS
B. V. MARIAE.

CONCIO SECUNDA.

Textus.

Thema,

*Abiit in Montana cum festinatione. Lucæ cap. 1.
Maria velocissimè juvat, & succurrit nostris
miseriis.*

Exordium,

Propheta Ezechiel scribit se vidisse Angelos Cherubinos, undique oculatos; simul pedibus ac manibus alatos. Et omne corpus eorum, & colla, & manus, & penna, & circuli pleni erant oculis, quatuor alas, & similitudo manus hominis sub aliis eorum. Ezech. cap. 10. Quid tot oculi, tot alas in Cherubinis designabant? Utique vigilantiam, ac velocitatem ad Deo serviendum, ad homines juvandos, protegendos. De B. V. Maria scribit S. Amadeus hom. g. de laud. B. V. Maria velocior est ad nos juvandos ipsis Cherubinis. Hinc S. Epiphanius Serm. de laud. V. Mariam vocat Multocularum. Quis tot repletus est oculis, quam Mater luminum, quis paricula, & solicitudine, tam sibi, & aliis vigilavit, quam Mater patris. Non ergo simpliciter, sed summâ curâ, solicitudine, promptitudine, velocitate, juvat, succurrit Maria. Audiamus Patres: Ruth interpretatur videns, vel festinans, & signat B. Virginem, que verè videns in contemplatione, & bene festinans fuit in actione, videns etiam est nostram misericordiam, & festinans ad impendendam suam misericordiam, ita scribit S. Bonaventura in Speculo B. V. lect. 5. Merito ergo misericordia B. V. cursui hinnulorum comparatur, per mundum currat, mundum irrigat, & S. Victore, infundit. Hinnulorum velocitati comparatur, quia velocius oc-

CARTA

currit ejus pietas, quām invocetur, & causas misererorum antici-
 pat, scribit Richardus à S. Victore cap. 23. in Cantica. Consola-
 tissimè scribit S. Germanus Patriarcha Orat. de Zona B. V. *Quis* ^{S. Germanus.}
post tuum filium ita generis humani curam gerit sicut tu, ô San-
ctissima? quis ita nos defendit in nostris afflictionibus? quis tam
cito præveniens nos ab irruentibus liberat temptationibus, quis in
supplicationibus adeò pugnat pro peccatoribus, quis ea, quæ corri-
gi non possunt, adeò repugnando excusat? Eleganter cecinit Ba- ^{Baptista}
 ptista Mantuanus lib. 1. Parthen. Marianæ: ^{Mantuanus}

Ipsa est adversis commune in rebus Asylum,
Ante preces etiam nondum obsecrata; favorem
Donat; & in miseros maternas explicat ulnas.

S. Spiritus imploratā gratiā, desuper Conceptus adferam.

CONCEPTUS I.

Spiritus S. B. V. Mariam columbam intitulat: *Columba mea*, ^{Confirmatio.}
formosa mea: Cantic. 5. & c. 6. *Una est columba mea:* Cur non
 potius Aquilam, quām Columbam nominat? Pierius lib. 22. asse-
 rit; Columbam charitatis esse symbolum: de Columba scribit S.
 Cyprianus lib. de unitate Ecclesiae: *Hoffitia humana diligit:* te-
 statur etiam Pierius; quod columba præ cunctis aliis volucribus,
 in volatu suo rapidissimè feratur. Porta etiam scribit de occult.
 liter. not. lib. 2. cap. 11. *Afferunt nonnulli, trans mare ad ortum*
columbas esse, per medios hostes interclusā viā nunciorum officio
fungentes, dominorum literas sub alis brevi tempore longissimè
deportent. Maria ergo columba dicitur ob indicibilem, incom-
 parabilem, erga homines affectum, quia ad homines in necessita-
 bus adjuvandos, de cœlo in terram descendit tantā velocitate,
 acceleratione, & sollicitudine, ut rapidissimè instar columbae vo-
 lare censeatur. Unde B. V. hodiē per montana peregrinantem
 S. Thomas à Villar. Conc. de Visitat. B. V. intitulat: *Celerem co-*
lumbam, per cacumina montium, pervolantem.

CON-

CONCEPTUS II.

Exodi 25. mandavit DEUS Moysi, ut arcam Domini, in propitiatorium, in medio duorum Cherubinorum, honorifice custodiendam, collocaret. *Duos quoque Cherubin aureos, & productiles facies ex utrâque parte Oraculi. Cherub unus sit in latero uno, & alter in altero, utrumque latus propitiatoris tegam expandentes alas, & operientes oraculum.* Cur DEUS Arcam voluit in medio duorum Cherubinorum locatam? & quis per Arcam intelligendus est? Respondebat Ildephonse Serm. I. de Assumptione. *Profecto Arca Maria est, quia hinc jam transportata ab Cherubini à Flavio Josepho in lib. Antiquit. Animalia velocissima nominantur. Arcam Dei, Mariæ figuram, Deus inter Cherubinos locari voluit, per Arcam, Mariæ propitiationem, clementiam designans, per Cherubinos verò, in propitiando, adjuvando, tuendo, & patrocinando, Mariæ velocitatem indicans: ita concludit Conceptum hunc Benedictus fidelis. Nobis insinuat. Virginem tunc, quando pro ferendo necessitatibus nostris subfida se mouet, tantà cum velocitate, & acceleratione ambulare, veluti à Cherubinis ventorum instar, rapidissimè volantibus portari videatur.*

CONCEPTUS III.

S. Joannes in mirabili sua Apocalypsi, Augustissimam Angelorum Reginam, Sole amictam, Lunamque pedibus premitem, conspexit: *Mulier amicta Sole, & Luna sub pedibus eius. c. 12.* Quid per hanc miram visionem, nobis intimatur? Explico me doctrina Anaximandri Philosophi: de quo Plutarchus de placit. Philosoph. lib. 2. cap. 2. refert: Quod hic Philosopher docuerit, Solem ingentem sphæram esse ad instar fornaci alicujus igne plenæ: Ignis autem charitatis, ac benignitatis symbolum: Mariam Virginem igne amoris, & benignitatis, amictam vidit Joannes, ad indicandum: non in una parte tantum, sed

sed toto corpore, à capite usque ad pedes, charitate, amore, gratiā, favore, ac benevolentia Mariam Virginem erga nos homines ardere, & hagrarē, utique ut hunc ardentem suum amorem, nobis miseris, & indigis impetrī posset. *Luna sub pedibus ejus.* Super Lunam quasi super currum defertur; sed cur super Lunam? cur non super sphaeram Saturni, Jovis, Mercurii, aut Veneris, cur recte super Lunam? De Luna scribit Richardus à S. Laurentio lib. 7. *Luna citius, quam alii Planetæ, perficit cursum suum.* Super Lunam ergo, ut currum expeditum, ac omnium velocissimum defertur Maria, ad cognoscendum; quod nostra clementissima Patrona nos cum omni possibili velocitate amoris sui, ac gratiarum donis, cumulare, ditare desideret. *Ejus pedibus supponebatur Luna tota, ut citissime discurreret.* Concludit Conceptum hunc Florus de orat, & prec.

CONCEPTUS IV.

Archangelus Gabriel divam Virginem salutans non appellat gratioſo nomine Maria, sed dulci hoc nomine omisso, ad Virginem inquit: *Ave gratia:* Lucæ: 1. Non Mariam vocat, sed *gratiam* dicit: ad indicandum: Mariam erga genus humānum, meram esse gratiam, homines foventem, juvantem. Ita Richardus à S. Laurentio lib. 1. de laud. B. V. *Proprium nomen ejus tacuit, & hoc quasi pro nomine ejus proprio posuit, ut gratia deinceps vocaretur.* Conformiter S. Bonav. in Spec. Virg. cap. 13. *Tanta gratiarum copia in Maria abundavit, ut etiam ipsa gloria Virgo, Gratia quodammodo dici posset.* Ergo mera gratia erga nos homines est Maria omnimodè favens, fovens, patrocinans; sed exinde quia gratia est, & quam velocissimè, citissimè, festinanter juvat, & patrocinatur: teste S. Ambroſio lib. 2. in Lucam: *Nescit tarda molimina S. Spiritus gratia.*

Pars II.

(M)

CON-

CONCEPTUS V.

De Sponsa sua, quæ est Virgo immaculata, inquit Spiritus S. Cantic. cap. 7. *Umbilicus tuus sicut crater tornatilis.* Cur quo-
so umbilico, crateri comparat, & cur hunc tornatilem dicit? Respondeo quæstioni: Umbilicus, medium est in corpore, cra-
ter ambrosia plenus tristem exhilarat; Umbilicus Virginis Cra-
teri comparatur; nempe Virginem Mariam esse mediaticem, consolaticem, adjutricem hominum opportunissimam; hinc &
tornatilem esse adjungit, formæ inquam rotundæ, natura sua
perquam citissimè, velocissimè de loco ad locum motivæ; su-
viter indicando: Mariam Virginem non tantum mediaticem, consolaticem esse mortalium opportunissimam, sed & velocissi-
mam, citissimam, expeditissimam. Est hic Conceptus Jacobi de
Voragine in Mariali Serm. 17. litera C. sic scribentis: *Dicitur Cra-
ter tornatilis, quia habet motum facilem, & cursum velox,*
quamvis alii Sancti de facilis moveantur ad nostrum auxilium,
Ipsa tamen omnibus Sanctis movetur facilius ad nos. Et iterum
part. 3. Serm. 4. Prærog. I. *Res enim rotunda ad movendam*
est apta, & velox, sic B. V. levi motu ad succurrendum nobis se
erigit. Hinc capio dictum Ecclesiastici cap. 24. de B. Virgine
asserentis:

CONCEPTUS VI.

In fluctibus maris ambulavi. David Psalmo 18. ut videt Bartholomæus Pisanus lib. 1. de laud. & vita B. V. gressus Mariae giganteos nominat: *Exultavit ut Gigas ad currendam viam suam.* Investigemus mysterium, cur gressus B. V. gressus Gigantis vocantur? & cur se ambulare afferit super fluctus maris? De Gigantum gressibus inquit Hugo Cardinal. in 1. ad Corinth. c. 9. Eos tam velocios, celeres, & festinantes esse, ut uno anhelitu conficiant mille passus: Sic Gigas Hercules uno anhelitu currat mille passus. Cursus ergo B. V. Mariae giganteus dicitur;

Exulta-

Exultavit ut Giganus ad currēdam viam suā. Ad indicandum: piissimam Dei Matrem mortalibus celerrimè, velocissimè, citissimè succurrere, patrocinari. Subscribit citatus Pisanus: Potest Maria pietas intelligi, à summo enim cælo per pietatem egressio ejus ad ministros sublevandos. In fluctibus maris ambulare se Virgo sacratissima asserit, cur in fluctibus maris? experientia teste pacato mari navigando tantum iter confici uno die, quantum curru, vel equo quinque diebus vix absolvi possit; viscerissima igitur Mater, & Patrona nostra, per mare se deambulare asserit, ad capiendum, quā sollicita sit ac festina ad nos juvandos, ut iter suum brevitate, qua fieri potest maxima, expeditat, ut hac ratione quā citissimè nobis adesse, suā nos præfentia consolari, suo valore protegere, suisque gratiis nos ditare possit.

CONCEPTUS VII.

Duo ubera tua, sicut duo hinnuli capreæ gemelli, qui pa-
scuntur in liliis. Cant. 4. de Virgine Maria inquit Sponsus Spiritus
Sanctus. Cur quæso ubera virginea hinnuli capreæ comparat? Hailgrinus in cap. 8. Cantic. per ubera Mariæ, ejusdem clementiam, & maternum favorem intelligit. De hinnulis capreis Naturalistæ docent, quod sint acutissimi visus, simul & velocissimi cursus, ubera ergo Virginis, comparando hinnulis capreis indicat Sponsus; Virginem Mariam erga nos mortales abundare maternā pietate ac clementia, & hanc in omni afflictione se invocantibus festinanter & velociter impertiri. Concludit hunc Conceptum Richardus à S. Laurentio de laud. B. V. lib. 1. *Duo ubera B. V. Mariæ, de quibus velut lux pia subventionis dulcedo fugiatur, sunt affectus pietatis, & misericordie, qui velut capreæ acuto lumine considerant, quis, & quantâ indigeat ope, & per talēm considerationem occurront velociter ut hinnuli, & propter varios subventionum modos per hinnulos signantur, qui pulchra sunt varietate distincti.* Concordat & Richardus de S. Vi-

(M) 2

ctore

Etore cap. 23. in Cantic. Merito misericordia B. V. cursus huius nulorum comparatur, per mundum currit, mundum irrigat, & infundit. Hinnulorum velocitati comparatur, quia velociter occurrit ejus pietas quam invocetur, & causas miserationis anticipat.

Epilogus.

Hortor ergo cum Dionysio Carthusiano lib. 3. art. 21. de laud. B. V. Idem quicunque mærore deprimeris, desolatione affligeris, adversitatibus prægravaris, hanc piissimam profligare suavissimam accede, implora, contemplare Mariam, & cito furties operis, persevera invocare ejus misericordiam, & caleriter experieris consolationem.

IN FESTO

IN FESTO VISITATIONIS
B. V. MARIAE.

CONCIO TERTIA.

*Ut audita est vox salutationis tuae in auribus meis, Textus.
exultavit infans in utero meo. Lucæ cap. 1.*

Ubi Maria est, ibi omnis est felicitas.

Thema.

Exordium. Xordiu[m] mei Thematis, orditur doctissim⁹ Idiota in pro-
logo de contempl. B.V. Inuenta Virgine Maria, inve-
nitur omne bonum, ipsa namque diligit diligentes se,
imo sibi servientibus servit. Ipsa superbenedict⁹ Fi- Idiota,
lio suo irato potissimè reconciliat servos, & amatores suos. Tan-
ta quoque est ejus benignitas, quod nulli formidandum est ad
eam accedere, tantaque misericordia, quod ab ea nemo repelli-
tur, imo donis & charismatibus ædificat servos suos, ut superbe-
nediti Filii sui, & Spiritus Sancti digna fiant habitatio. Ipsa
precies & sacrificia servorum suorum, & maximè quæ sibi exhibi-
tentur, representat in conspectu divina Majestatis. Unde Ec-
cles. cap. 24. ait de Maria Virgine Spiritus Sanctus: *Qui me
invenerit, inveniet vitam, & hauriet salutem à Domino.*
Adest Virgo plenissima in domo Zachariæ; Lucæ 1. Et tota ædes
felicitatur. Elisabeth repletur Spiritu Sancto, Joannes sanctifica-
tur in utero, Zacharias prophetans, benedicit Dominum. Adest
Maria ad nuptias in Cana Galileæ, Joan. cap. 2. & ex aqua facto
vino lætantur convivæ, felicitantur sponsi. Adest Maria in sta-
bulo Bethleemitico, & felix stabulum, quod erigitur in Regale
Palatum. Adest Maria, & stat sub cruce ad latus Dismæ, & in
(M) 3 agone

agone latro summè felicitatur, dum coeli dono ditatur, hodie me-
 ss. Patres. cum eris in Paradiso. Matth. 27. Adest Maria in coenaculo S.
 Pentecostes die, & S. Spiritu repleti sunt omnes. Act. cap. 2. Ubi
 ergo Maria, ibi est summa felicitas. Quām benē Adam Abbas
 Adam Abbas Perseniae, Serm. de part. B. V. in Mariali. Maria est felix via,
 Perseniae, quam qui tenuerit non errabit, felix Maria, quam qui perseve-
 ranter amaverit, non peribit. Per Mariam dispensatur gaudi-
 um omni creaturæ, genusque humanum antiquam dignitatem
 recuperat, scribit S. Gregorius Thavmat. Serm. 2. de Annunc.
 Grégorius Thavmat. B. V. Redempturus genus humanum omne precium contine-
 s. Bonavent. Dens in Mariam, scribit S. Bonaventura, Serm. de Nativ. B.V.
 S. Damasee. Quānam voluptate, quibus bonis non impletur, qui Matrem
 sua, sanctissimæ memoriae promptuarium efficit; habet S. Jo-
 annes Damascenus Orat. de dormit. B. V. Beatus vir, qui
 diligit nomen tuum Maria, gratia tua animam ejus confortavit,
 tanquam aquarum fontibus irrigatum, uberem in eo fructum
 justitie propagabis. S. Bonav. Ps. i. Cui saltem ita concessum fu-
 rit, sèpè dulci studio cogitare de Virgine Maria, magnum prom-
 s. Anselmus. rende salutis indicium esse conjecto, docet S. Anselmus de Ex-
 cell. Virg. cap. 4. Maria præsentia, grata Veris temperum
 s. Amadeus. exhibebat, & quo favens se verteret, Paradisus erat, perorat
 divus Amadeus hom. 7. de laud. B. V. Finio cum S. Bonav.
 Qui acquirit gratiam ejus, agnosceret à civibus Paradisi, & qui
 habuerit characterem nominis ejus, annotabitur in libro vita-
 in Psalt. B. V. Psalmo 91. Imploratā S. Spiritus gratiā in mate-
 riam Conceptus audire placeat.

CONCEPTUS I.

Confirmatio. Dum Christus Dominus satis efficacem orationem discipu-
 los edoceret, qua omnia impetrare possent, hanc formulam pre-
 scriptis Matth. cap. 6. Sic ergo vos orabitis: *Pater noster qui es
 in cælis, sanctificetur nomen tuum.* Ut Deum, in hac prece
 Patrem nominemus, docuit, cur recte Patrem, & non potius
 Regem,

Regem, vel Dominum, nominare Deum instituit? causalem insinuat Tertullianus lib. de Orat. cap. 2. *Appellatio ista, vel pietatis, & potestatis est, item in Patre & Filiis invocatur: Ego enim, inquit, & Pater unum sumus, nec Mater quidem præteritur, si quidem in Filio & Patre Mater agnoscitur, de qua constat & Paris, & Fili nomen.* Deum, Patrem nominando, subobscurè, & Matris Mariæ, fit mentio, docuit ergo Christus, ut Deum, non Regem, non Dominationem appellemus, sed Patrem invocemus, ut hoc nomine, & Matris Mariæ mentio, ac præsentia fieret, quā citius depellatur calamitas, arrideat felicitas, nam ubi aliqualis Mariæ resplendet umbra, fine calcari adventat cœlestis gratia, quia per Mariam, & gratia hominibus est expromptior, & misericordia impensa celerior.

CONCEPTUS II.

Ob Benjamitarum ingens crimen, timoratae conscientiae Judæi, in nefarios hos peccatores armati egrediuntur, super Dei offensam, commissam poenam, & ultionem petituri, & licet optima fuerit intentio, casus tamen his zelotis evenit infortunatissimus, & exitialis: Etenim à Benjamitis cæsi, ac fugati sunt: *Egressi filii Benjamin de Gabaa, occiderunt de filiis Israel 22. millia virorum.* Judic. cap. 20. Hac clade perpetuæ non dejiciunt animos, secundo Benjamitas aggrediuntur, sed iterum ruunt, ac succumbunt: Tertiâ tandem vice in conflictu, non solum Benjamitas vicerunt, sed prorsus atterunt. *Qua de causa, quod recte tertiam vice, & non etiam primâ, & secundâ confliet, viatores, ac feli-ces exsisterunt?* causam indicat sacer textus: *Eo tempore ibi erat Arca fœderis Domini.* Judic. 20. S. Ambrosius Serm. 25. scribit: *Arcam quid nisi sanctam Mariam dixerimus.* Exinde discamus: Quasi umbræ, præsentiae Virginis tribuendum sit beneficium; ubi ubi Mariæ umbra exstat, cedit calamitas, arridet omnis felicitas. Expertus est David.

CON-

CONCEPTUS III.

David à facie Absolon rebellis filii fugere cogitur, *comitantes viri flebant voce magna.* 2. Regum c. 15. Abulensis quæst. 28. inquit; hunc fletum, & suspiria populi, ad Deum fuisse supplices preces, ut ab imminentि periculo, pudore ac confusione, Rex David eriperetur. Verba Abulensis sic sonant: *Lugebant, divinam implorantes propitiationem.* Ast ad tristem lugiam, & supplices preces multorum virorum, periculum omnino non cessat, non tollitur timor, & anxietas; David, tristis ac lugens errat in solitudine, & eremo. Tandem placatus Dominus Deus, David in Regnum introducit, hostibus sublatis, pace quieta donat: desideratis scire quando? dicit Scriptura tempus: *Venit sacerdos, & universi Levitae cum eo, portantes Arcam fœderis Dei.* Doctissimus Sanctius ait: *Quo majus illius fortuna præsidium accederet, Arcam secum adduxere.* Dum ergo Ara fœderis advenisset, optimè sensit David, fortuna mortificata reviviscit, negotium Davidis optimum fortitur effectum. Ara fœderis est umbra Mariæ, hæc ubi adest, fortuna floret, felicitas virescit. Ubi accedit Matris reverentia, temperatur facilius filii via, nequit numen non gratificare ei, quem Matris umbra probatur protegere: Audiamus Basilium Seleuc. *Cum multa nobis bona, quæ nullius oratio posset assequi, Deiparae opera nobis contingunt, eam benemerenti vicem rependimus.*

CONCEPTUS IV.

Jacob supplex ad Dominum, in momento, & adhuc in illo loco constitutus, quod petit obtinuit: *Et benedixit ei in eodem loco.* Genes. 32. Tempus & horam adnectit sacer textus: *Iam enim ascendit aurora.* Ad auroram ingredientem, & presentem, felicitatur Jacob, largè benedicitur: cur recte ingrediente, ac presente aurorā? Petrus Damianus Serm. 41. de Assumpt. B. V. per auroram B. Virginem intelligit. *Hæc est aurora, quam sequitur, imò de qua nascitur Sol Justitiae; solius Soli claritati succumbens.* Aurora referens Mariam, benedictionem accelerat, & felicitatem hominum præmaturat. Illa presente copiosior benedictio-

ditionis infunditur gratia, Maria est Dei ad misericordiam formes, dura Dæmonum pernicies, felix hominibus astrum, fortunatum auspicium, salutis myrothecum, calamitatis exilium, vitæque ditissimum promptuarium.

CONCEPTUS V.

S. Lucas cap. 10. narrat, cum viator in grassatorum manus incidisset, plagiisque oppletus, ultimos ageret spiritus; Samaritanus illuc iter agens, misericordia motus, non sine vini morsu vulnera medicatus est. *Samaritanus iter faciens venit secus eum, & videns eum, misericordiâ motus est, & appropians alligavit vulnera ejus, infundens oleum, & vinum.* Salus redditâ est ægro, non tamen statim, sed postquam in stabulum introductus, & salubribus vinculis illigatus est. Transi modò ad Actorum caput 3. Ubi cum claudus nativitate, & ex utero suæ matris, eleemosynam precaretur, à S. Apostolis Petro & Joanne pedes accepit, & quos nequibat natura, gressus reformavit misericordia: *Quidam vir, qui erat claudus ex utero matris sua, bafulabatur, quem ponebant quotidie ad portam templi, que dicitur speciosa.* Ad portam speciosam adeò celeriter impetravit beneficium, ut antequam cogitatione præmeret, non solum insuetam viam mensus fuerit firmis gressibus, sed expeditis saltibus: *Apprehensa manu ejus dextera, allevavit eum, & protinus consolidata sunt bases ejus, & planta, & exiliens stetit, & ambulavit.* Jam sese difficultas offert; si Samaritanus ille, ut placet divo Thomae in Catena, Christum referebat: ait enim: *Samaritanus Christus est.* Cur salutem faucio non statim restituit, nec sine vini austeritate donavit? claudus econtra salutem ad verbum unicum, unico solum Petri nūtu obtinuit, & invenit? Advertite tēxum recitare, claudum hunc ad portam templi speciosam conse-
disse: *Quem ponebant quotidie ad portam templi, que dicitur speciosa:* Richardus à S. Laurentio lib. 10. de laud. Mariæ, per portam templi speciosam, MARIAM intelligit: *Ipsa designatur per portam templi, que dicitur speciosa, Act. 3. ad quam debe-*

Pars II.

(N)

mss

*mus sedere, & mendicare exemplo illius claudi, quem sanavit
ibi Petrus dicens ei: In nomine IESU Nazareni surge, & am-
bulas. Ubi ubi Virginis præcessit imago, & præsentia, misericor-
dia claudio & celerior, & salus facilior, at ubi Virginis nulla præ-
cesserat umbra, salus viatori aliquantulum tardior, & medel-
etiam austerior: ut hinc noscamus, quām citò ad Deiparæ præ-
sentiam nostra calamitas depellatur, & absque doloris censu li-
lus reparetur: Ubi præsens est tanta umbra Mariæ, ibi misericor-
dia & profusior, & celerior.*

Epilogus.

Studeamus ergò Mariam Virginem semper nobis habere
præsentem, hanc gratiosissimam Matrem intimè colendo, & ve-
nerando: Præsens Maria, nos felicitabit, si à cordibus nostris, ho-
nor ac cultus Marianus nunquam exulabit. Audiatur Thomas
à Kempis Serm. 21. ad Novitios, part. 3. *Si consolari in omni tri-
bulatione queritis, accedite ad Mariam Matrem IESU, & omnis
gravamina nostra, aut citò recedent, vel leviora fient; Eligit
hanc benignissimam Matrem IESU præ cunctis parentibꝫ, &
amicis vestris, in Matrem specialem, & Advocatam ante mu-
tem, & salutate eam salutatione Angelica frequenter, quia hanc
Vocem audit valde libenter; Maria libenter pro vobis orabit pro
sua clementia, & IESUS Matrem suam libenter
audiet, pro sua reverentia.*

Amen.

IN FESTO